

LAND BRANDENBURG

Ministerstwo Rozwoju
Terenów Wiejskich, Środowiska
i Ochrony Konsumenta

Ministerium für Ländliche Entwicklung, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Postfach 601150 | 14411 Potsdam

Urząd Ochrony Środowiska Kraju Związkowego Brandenburgia
Seeburger Chaussee 2
14476 Potsdam

Krajowy Urząd Ochrony Konsumenta,
Rolnictwa i Gospodarki Gruntami
Berliner Straße
14532 Güterfelde

Heinrich-Mann-Allee 103
14473 Potsdam

Opracowała: Pani Wolff
Znak: 54.3
Tel.: +49 331 866-7264
Faks: +49 331 27548-7264
Internet: www.mluv.brandenburg.de
Susanne.Wolff@MLUV.Brandenburg.de

Urzędy ds. Rolnictwa powiatów

Poczdami, 14 października 2008

Traktowanie pozostałości po fermentacji z biogazowni w procedurze wydawania pozwolenia na podstawie ustawy o ochronie przed immisjami

Dalszy rozwój w obszarze energii odnawialnych w Brandenburgii powoduje, że uruchamiane i planowane są na przyszłość liczne biogazownie. W związku z rozwojem pozyskiwania biogazu wzrasta ilość wytwarzanych przez te zakłady pozostałości po fermentacji. W niektórych regionach Brandenburgii już dziś mamy do czynienia z problemami odnośnie stosowania tych pozostałości jako nawozu na obszarach użytkowanych rolniczo. W celu unikania przyszłych problemów należy więc w ramach wydawania pozwoleń na uruchamianie biogazowni podjąć działania prewencyjne i regulować wykorzystywanie pozostałości po fermentacji bądź usuwanie nie nadających się do wykorzystania pozostałości w odpowiedni sposób.

W procedurze wydawania pozwoleń na podstawie prawa o ochronie przed immisjami należy uwzględnić więc następujące punkty:

1. Współpraca Krajowego Urzędu Ochrony Środowiska (LUA), Urzędów Rolnych oraz Krajowego Urzędu ds. Ochrony Konsumenta, Rolnictwa oraz Gospodarki Gruntami (LVLf)

Krajowy Urząd Ochrony Środowiska włącza w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa o ochronie przed immisjami urzędy ds. rolnictwa powiatów oraz miast na prawie powiatów w kontrolę przestrzegania wymogów

Dienstgebäude

- Heinrich-Mann-Allee 103
- Albert-Einstein-Straße 42-46
- Lindenstraße 34A

14473 Potsdam
14473 Potsdam
14467 Potsdam

Telefon

Zentrale
Vermittlung über
(0331) 866-0

Fax

(0331) 866-70 70/71
(0331) 866-7240
(0331) 866-7895

Tram-Haltestelle

Kunersdorfer Straße
Hauptbahnhof
Alter Markt

Linien

91,92,93,96,X98,99
91,92,93,96,X98,99
91,92,93,96,X98,99

wynikających z prawa o nawozach. Jeżeli urząd ds. rolnictwa stwierdzi podczas kontroli, że należy podjąć także decyzję w sprawie wprowadzania nawozów do obrotu, to włącza w to LVLf oraz informuje LUA o tym fakcie.

LVLf sprawdza w ramach swych kompetencji dot. kontroli przestrzegania rozporządzenia dot. nawozów wnioski i przekazuje swe stanowisko do urzędu ds. rolnictwa. Urząd ds. rolnictwa zwraca wniosek z załączonym stanowiskiem LVLf do LUA.

Równolegle do przekazania dokumentów związanych z pozwoleniem wraz z pisemnym stanowiskiem, stanowiska przysyłać należy uprzednio e-mailem do urzędu wydającego pozwolenia, aby umożliwić sprawne prowadzenie postępowania.

2. Wymogi dla uzyskania pozwolenia zgodnie z § 6 BlmSchG.

Pozwolenia udzielać należy zgodnie z § 6 ustęp 1 pkt 1 BlmSchG, jeżeli zapewniono, że wynikające z § 5 oraz z wydanego na podstawie § 7 rozporządzenia obowiązki są spełniane. Do obowiązków tych zgodnie z § 5 ustęp 1 pkt 3 BlmSchG należy unikanie, wykorzystywanie i usuwanie odpadów. Za odpady uznaje się przy tym substancje, które powstają w zakładzie, ale nie są celem jego działalności. Eksploatacja biogazowni ukierunkowana jest na wytwarzanie biogazu przekazywanego do sieci gazowej lub na wytwarzanie energii elektrycznej. Tym samym powstające pozostałości po fermentacji uznaje się za odpady w rozumieniu § 5 ustęp 1 pkt 3 BlmSchG.¹ Wskazuje się na regulacje "Ogólnego przepisu administracyjnego dot. unikania, wykorzystania i usuwania odpadów zgodnie z § 5 ustęp 1 pkt 3 Federalnej Ustawy o ochronie przed immisjami" z dnia 20.03.2006.

Poza tym zgodnie z § 6 ustęp 1 pkt 2 BlmSchG należy udzielić pozwolenia na podstawie prawa o ochronie przed immisjami, jeżeli inne przepisy publiczno-prawne oraz interesy BHP nie stoją na przeszkodzie wzniesieniu i eksploatacji biogazowni. Należą do tego także przepisy prawa o odpadach oraz prawa o nawozach.

Pozwolenie na biogazownię może więc być wydane tylko wtedy, gdy w momencie podejmowania decyzji o pozwoleniu stwierdza się, że istnieje co najmniej jedna dopuszczalna prawnie droga wykorzystania lub utylizacji pozostałości po fermentacji wywodzących z zakładu. Wnioskodawca musi udowodnić to w dokumentach składanych we wniosku, a urzędy ds. rolnictwa oraz LVLf dokonują kontroli tego udowodnienia.

---

¹ Dotyczy także traktowania nawozów naturalnych we własnym gospodarstwie, jeżeli nie zapewnia się wykorzystania zgodnego z zasadami rozporządzenia o nawozach.

Jeżeli jako substancje wyjściowe stosuje się również odpadki organiczne, to należy dodatkowo przestrzegać wymogów zawartych w rozporządzeniu o odpadkach organicznych.

3. Dokumenty wniosku

Udowodnienie prawidłowego wykorzystania pozostałości po fermentacji jako nawozu przy składaniu wniosku przebiega poprzez podane następujących danych i przedłożenie następujących dokumentów:

- Podanie substancji wyjściowych poddanych fermentacji w kolejności ich udziałów
- Zawartości substancji odżywczych i szkodliwych na postawie zastosowanych substancji wyjściowych
- Umowy o odbiór pozostałości zawarte z rolnikami z udokumentowaniem przestrzegania prawidłowego zastosowania zgodnie z rozporządzeniem o nawozach (obliczenie zapotrzebowania na nawozy, pojemności magazynów)²,

albo

- Udokumentowanie przekazania pozostałości po fermentacji jako odpadków na rzecz osoby trzeciej uprawnionej do odbioru odpadów tego rodzaju.

LUA informuje wnioskodawcę w ramach rozmowy wstępnej lub, jeżeli nie jest ona prowadzona, w ramach badania kompletności o koniecznych dokumentach wniosku. Jeżeli kontrola dokumentów wniosku wykaże, że należy złożyć kolejne dokumenty, to urząd biorący udział w procedurze informuje o tym urząd wydający pozwolenie, a on troszczy się o uzupełnienie wniosku.

4. Zajęcie stanowiska

Organ biorący udział w postępowaniu w ciągu miesiąca - także w przypadku udziału LVLF - zajmuje stanowisko odnośnie wniosku i przekazuje urzędowi wydającemu pozwolenie informację, czy wymogi dla udzielenia pozwolenia są z jego punktu widzenia spełnione. Jeżeli konieczne jest nałożenie obowiązków związanych z zapewnieniem przestrzegania wymogów dla udzielenia pozwolenia, to organ biorący udział w postępowaniu informuje o tym urząd wydający pozwolenie z podaniem podstaw prawnych oraz uzasadnieniem. Nałożone obowiązki i uzasadnienie należy sformułować w taki sposób, aby mogło nastąpić bezpośrednie przejęcie tekstu do decyzji o udzieleniu pozwolenia.

---

² Minimalne wymogi dotyczące treści umów z odbiorcami znajdują się w załączniku.

5. Decyzja o udzieleniu pozwolenia

Po przedłożeniu stanowisk wszystkich organów biorących udział w postępowaniu LUA podejmuje jako organ wydający pozwolenie decyzję odnośnie wniosku. Jeżeli pojawią się niejasności odnośnie stanowiska urzędu ds. rolnictwa lub LVLF, to należy je niezwłocznie wyjaśnić. Jeżeli organ wydający pozwolenie ma opinię odbiegającą od stanowisk organów zaangażowanych w postępowanie, to informuje o tym te organy z podaniem powodów i daje im okazję do wyrażenia opinii w tej sprawie.

6. Nadzór

Po zakończeniu postępowania o wydanie pozwolenia właściwy organ przekazuje wszystkim zaangażowanym organom egzemplarz decyzji. Nadzór nad przestrzeganiem pozwolenia realizowany jest dla danego zakresu kompetencji przez odpowiedni organ fachowy.

Jeżeli w ramach czynności nadzoru wykonywanych przez organy uprawnione za realizację prawa o nawozach wynikną punkty zaczepienia dla tego, że biogazownia, która uzyskała pozwolenie na działalność z punktu widzenia ochrony przed immisjami, nie została zbudowana lub nie pracuje zgodnie z pozwoleniem, to informuje on o tym LUA, załączając w miarę możliwości protokół nadzoru. LUA podejmuje konieczne w danym przypadku środki i informuje organy odpowiedzialne za prawo o nawozach.

Jeżeli w ramach czynności nadzoru w związku z prawem o ochronie przed immisjami pojawiają się przesłanki wskazujące na łamanie przepisów lub obowiązków wynikających z prawa o nawozach i podanych w decyzji o wydaniu pozwolenia, informuje się organ odpowiedzialny za kontrolę przestrzegania prawa o nawozach.

Nie narusza to możliwości nałożenia grzywny oraz zastosowania środków porządkowych w ramach kompetencji jako specjalnego organu porządkowego.

7. Wejście w życie

Zarządzie wchodzi w życie niezwłocznie. Należy je stosować w stosunku do trwających postępowań w analogii do § 67 ustęp 4 BImSchG.

Z upoważnienia

Załącznik do rozporządzenia

„Traktowanie pozostałości po fermentacji z biogazowni w procedurze wydawania pozwolenia na podstawie ustawy o ochronie przed immisjami”

Jako elementy składowe umów o dostawy należy przedłożyć:

- **Zestawienie dostarczanych ilości,**
- **Okresy wydawania,**
- **Dane dotyczące składowania pozostałości po fermentacji,**
- **Partnerzy odbierający pozostałości (np. rolnicy z podaniem powierzchni gospodarstwa)**

Użytkownik biogazowni musi w szczególności przyporządkować pozostałości po fermentacji zgodnie z Rozporządzeniem o nawozach (DüMV) do jednego z dopuszczonych typów nawozów (załącznik 1) i odpowiednio je oznakować (**załącznik 2, tabela 10**):

- Skład (substancje odżywcze i ewentualnie szkodliwe) na postawie zastosowanych substancji początkowych
- Substancje początkowe w kolejności ich udziałów
- Ilości wydawane i okresy ich wydawania
- Pozostałe składniki, ewentualnie wskazówki odnośnie składowania i stosowania

Rolnik musi wobec przyszłego użytkownika biogazowni w ramach umów o odbiór potwierdzić, a wobec właściwego organu odpowiedzialnego za realizację rozporządzenia o nawozach w procedurze wydawania pozwolenia wykazać, że pozostałości po fermentacji zostaną wykorzystane na podstawie **rozporządzenia o nawozach** (DüV).

Wykazanie przebiega z reguły na podstawie następujących dokumentów:

- Zestawienie areалу użytkowanego rolniczo (np. wykaz areálu z wniosku o dopłatę rolniczą)
- Wykaz powierzchni o nakazanym sposobie użytkowania (KULAP, obszary ochrony przyrody i wód)
- Ogólne zastosowanie substancji odżywczych z uwzględnieniem własnych nawozów naturalnych gospodarstwa
- Obliczenie zapotrzebowania na nawozy zgodnie z wymogami z § 3 der DüV (zapotrzebowanie na substancje odżywcze gatunków, płodozmian)
- Uwzględnienie ograniczeń w rozprowadzaniu nawozów zgodnie z §§ 3 i 4 DüV (jesień, okresy blokady, odległość od cieków i zbiorników wodnych, itp.)
- Prowadzenie zapisów specyficznych dla gatunków zgodnie z § 7 DüV
- Porównanie substancji odżywczych ubiegłych lat zgodnie z §§ 5 i 6 DüV